

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2013/2

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave Jurisprudentiebulletin 2013 - 2

<p>Zaaknummer: 12/2694/GA</p> <p>Datum uitspraak: 4 februari 2013</p>	<p>Bewegingsvrijheid binnen de inrichting</p>	<p>Toezichtmaatregelen in verband met klagers plaatsing op de GVM-lijst wegens mediagevoeligheid. Voldoende aannemelijk dat directeur eigen belangenafweging heeft gemaakt. Beroep in zoverre ongegrond. Beroepscommissie acht het wenselijk dat directeur gedetineerde maandelijks hoort omtrent de voortdrijving van de noodzaak van de maatregelen en dat directeur gedetineerde maandelijks schriftelijk kenbaar maakt welke gronden aan zijn beslissing ten grondslag hebben gelegen. Beroep in zoverre gegrond.</p>	<p>blz. 9</p>
<p>Zaaknummer: 12/3355/GA</p> <p>Datum uitspraak: 31 januari 2013</p>	<p>Arbeid en werkzaamheden</p>	<p>Insluiting tijdens voor arbeid bestemde uren. Klager is tijdelijk arbeidsongeschikt verklaard. Hoewel van tevoren niet duidelijk was hoe lang de tijdelijke arbeidsongeschiktheid zou duren, was wel duidelijk dat de arbeidsongeschiktheid in beginsel tijdelijk en kennelijk niet blijvend van aard was. Onvoldoende aannemelijk dat er medische bezwaren tegen het insluiten waren. Beroep van klager ongegrond.</p>	<p>blz. 9</p>
<p>Zaaknummer: 12/2436/GA, 12/2463/GA e.a.</p> <p>Datum uitspraak: 22 januari 2013</p>	<p>Ordemaatregel afzondering; Ordemaatregel aanleiding; Cameratoezicht; Telefoon; Activiteiten; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Geen concrete feiten en omstandigheden waaruit een reëel ontvluchtingsrisico blijkt dan wel waaruit kan worden afgeleid dat klager intentie had zijn uitzetting te frustreren door het plegen van strafbare feiten. Noodzaak voor ordemaatregelen, nachtcontroles en inperking recht om te bellen onvoldoende gebleken. Niet gebleken dat directeur in verband met cameratoezicht een gedragsdeskundige heeft geraadpleegd. Beroep gegrond. Tegemoetkoming in totaal € 210,=</p>	<p>blz. 10</p>

<p>Zaaknummer: 12/1794/GA</p> <p>Datum uitspraak: 22 januari 2013</p>	<p>Bewegingsvrijheid binnen de inrichting; Ontvankelijkheid materieel; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Plaatsing op de GVM-lijst is geen beslissing van de directeur, klager derhalve niet-ontvankelijk in beklag. Beroep in zoverre ongegrond. Ten aanzien van de opgelegde toezichtmaatregelen geldt dat de directeur steeds een (maandelijkse) belangenafweging dient te maken en dat het wenselijk is dat klager bij gelegenheid daarvan door de directeur wordt gehoord. Vast is komen te staan dat klager niet is gehoord. Beroep in zoverre gegrond. Tegemoetkoming € 50,=</p>	<p>blz. 12</p>
<p>Zaaknummer: 12/4058/GB</p> <p>Datum uitspraak: 14 februari 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Nieuwe beslissing na gegrondverklaring. Plaatsing op afdeling voor beheersproblematische gedetineerden. Noodzaak plaatsing in individueel regime vanwege waarborg van ongestoorde rechtsgang onvoldoende onderbouwd. Belangenafweging ontbreekt. Gelet op beginsel van minimale beperkingen kan niet worden gekozen voor het meest restrictieve regime als andere, minder verstrekkende, middelen tot eenzelfde resultaat kunnen leiden. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing.</p>	<p>blz. 14</p>
<p>Zaaknummer: 12/3425/GB</p> <p>Datum uitspraak: 12 februari 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Klager in eerste aanleg veroordeeld tot aanzienlijke gevangenisstraf. In afwachting van een procedure tot ongewenstverklaring is hij reeds overgeplaatst naar de p.i. Ter Apel. Zijn raadvrouw kan klager daardoor minder bezoeken. In casu weegt het belang van een verdachte op adequate rechtsbijstand zwaarder dan het justitiële belang om klager -bij ongewenstverklaring- direct te kunnen plaatsten in een VRIS-inrichting. Beroep klager gegrond, opdracht tot nieuwe beslissing, geen tegemoetkoming.</p>	<p>blz. 16</p>

<p>Zaaknummer: 12/3764/GM</p> <p>Datum uitspraak: 11 februari 2013</p>	<p>Medische verzorging behandeling;</p> <p>Medische verzorging medicatieverstrekking</p>	<p>Het is niet aan de verpleegkundige om de arbeids(on)geschiktheid van een gedetineerde te beoordelen. Daarvoor dient de inrichtingsarts geraadpleegd te worden, waarbij deze bij voorkeur de gedetineerde zelf ziet. Beroep in zoverre gegrond, tegemoetkoming € 25,=.</p>	<p>blz. 17</p>
<p>Zaaknummer: 12/4000/GM</p> <p>Datum uitspraak: 11 februari 2013</p>	<p>Medische verzorging behandeling;</p> <p>Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Afwijzen verzoek klager om Tens apparatuur, die hij in eerdere detentie had en waar hij baat bij had, zonder nader onderzoek en zonder nadere medische onderbouwing anders dan met beroep op een gedateerd schrijven, is in strijd met wettelijke norm. Beroep gegrond, tegemoet-koming € 75,=.</p>	<p>blz. 17</p>
<p>Zaaknummer: 12/3388/GV</p> <p>Datum uitspraak: 7 januari 2013</p>	<p>Verlof incidenteel</p>	<p>Afwijzing verzoek onderling gedetineerdenbezoek. Na tijdsverloop van twee jaar prevaleert recht op uitoefenen gezinsleven, ongeacht mogelijk publicitaire gevolgen. Directeur inrichting heeft weliswaar negatief geadviseerd, maar geen motivering van advies en geen concrete weigering. Het is aan selectiefunctionaris om na te gaan of directeur ontvangende inrichting instemt met het bezoek van klager. Beroep gegrond en opdracht tot nieuwe beslissing.</p>	<p>blz. 18</p>
<p>Zaaknummer: 12/3308/JZ</p> <p>Datum uitspraak: 14 januari 2013</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Geweld en vrijheidsbeperkende middelen</p>	<p>Vastpakken en vasthouden niet in klagers hulpverleningsplan opgenomen. Geen sprake van tijdelijke noodsituatie waarin toepassing nekklem gerechtvaardigd is. Beroep in zoverre gegrond en tegemoetkoming van € 50,= (2x €25,=). Afzonderingsmaatregelen en onderzoek aan lichaam en kleding zijn feitelijk nieuwe afzonderlijke klachten en hadden tijdig moeten worden ingediend bij de klachtencommissie. Nu dat is nagelaten is klager niet-ontvankelijk in deze klachten.</p>	<p>blz. 21</p>

Zaaknummer:

12/2694/GA

Datum uitspraak:

4 februari 2013

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Groeneveld, mr. F.A. (sec.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie De Schie te Rotterdam

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid binnen de inrichting

Artikelen:

Pbw art. 29, 36, 38, 39, 57, 58; Circulaire Beleid gedetineerden met een vlucht-/maatschappelijk risico van 13 oktober 2010 (kenmerk 5645409/10/DJI)

Samenvatting:

Toezichtmaatregelen in verband met klagers plaatsing op de GVM-lijst wegens mediagevoeligheid. Voldoende aannemelijk dat directeur eigen belangenafweging heeft gemaakt. Beroep in zoverre ongegrond. Beroepscommissie acht het wenselijk dat directeur gedetineerde maandelijks hoort omtrent de voortdrijving van de noodzaak van de maatregelen en dat directeur gedetineerde maandelijks schriftelijk kenbaar maakt welke gronden aan zijn beslissing ten grondslag hebben gelegen. Beroep in zoverre gegrond.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag onder a.

overweegt de beroepscommissie het volgende. Klager is op de GVM-lijst geplaatst vanwege de mediagevoeligheid van het door hem gepleegde delict. De directeur heeft aan klager – onder meer – vanwege zijn plaatsing op de GVM-lijst met het risicoprofiel ‘verhoogd’ voor een periode van zes maanden, van 17 november 2011 tot 16 mei 2012, toezichtmaatregelen opgelegd. Gelet op het klaagschrift van 18 april 2012 en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, begrijpt de beroepscommissie dat het beklag is gericht tegen de beslissing van de directeur van 18 april 2012 dat de opgelegde toezichtmaatregelen blijven gehandhaafd.

De directeur kan, indien dit noodzakelijk is in verband met de orde en veiligheid in de inrichting, aan een gedetineerde die is geplaatst op de GVM-lijst toezichtmaatregelen opleggen. Alvorens hiertoe te beslissen dient de directeur – maandelijks – een eigen belangenafweging te maken, die dient te worden onderbouwd met schriftelijke verslaglegging en dient te worden getoetst op basis van ook voor de gedetineerde voldoende inzichtelijke criteria. De enkele verwijzing naar de plaatsing van een gedetineerde op de GVM-lijst volstaat niet.

Uit de inlichtingen van de directeur en de schriftelijke mededeling van de oplegging van de toezichtmaatregelen voor de periode van 17 november 2011 tot 16 mei 2012 blijkt dat de directeur de toezichtmaatregelen, die vooral bestaan uit het houden van toezicht op klagers contacten, heeft opgelegd omdat, behalve van plaatsing op de GVM-lijst bij klager sprake is van grote mediagevoeligheid vanwege het door hem gepleegde delict.

Gelet hierop, in combinatie met het feit dat klager op 13 oktober 2011 is overgeplaatst van de Terroristen Afdeling (TA) naar een afdeling met een regime van algehele gemeenschap, heeft de directeur het nodig geacht klagers (externe) contacten in die periode extra in de gaten te houden.

De beroepscommissie acht het aannemelijk – nu dit door klager niet is weersproken – dat aan klager de schriftelijke mededeling van de oplegging van de toezichtmaatregelen voor de periode van 17 november 2011 tot 16 mei 2012 is uitgereikt. Verder heeft de directeur op verzoek van de beklagcommissie maandrapportages overgelegd, waarin per maand informatie staat over klagers gedrag op de afdeling en zijn (externe) contacten. Voorts blijkt uit de inlichtingen van de directeur dat de directeur na klagers overplaatsing van de TA naar een afdeling met een regime van algehele gemeenschap een voorstel heeft ingediend bij het Operationeel Overleg (OO) om klagers risicoprofiel te verlagen van ‘hoog’ naar ‘verhoogd’. Uit de stukken blijkt dat dit op 17 november 2011 is gebeurd, met als gevolg afschaling van de toezichtmaatregelen. Op grond van het vorenstaande acht de beroepscommissie het voldoende aannemelijk dat de directeur maandelijks, dus ook voorafgaande aan de mededeling van 18 april 2012 dat de maatregelen blijven gehandhaafd, een eigen belangenafweging omtrent de voortduring van de noodzaak van de maatregelen heeft gemaakt, welke belangenafweging voldoende wordt ondersteund door schriftelijke verslaglegging. De beroepscommissie merkt hierbij op dat zij het, gelet op hetgeen ter zitting is aangevoerd, voldoende aannemelijk acht dat de directeur klager voorafgaande aan de beslissing van 18 april 2012 om de

maatregelen te handhaven, heeft gehoord. Gelet op het vorenstaande zal het beroep ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagcommissie met aanvulling van de gronden worden bevestigd.

Ten aanzien van het beklag onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beroepscommissie stelt voorop dat de directeur gehouden is maandelijks een voor de gedetineerde voldoende inzichtelijke belangenafweging te maken omtrent de voortduring van de noodzaak van de maatregelen. Uit de Pbw noch uit de circulaire blijkt dat de directeur een gedetineerde maandelijks dient te horen omtrent de voortduring van de noodzaak van de maatregelen. Desalniettemin acht de beroepscommissie het, in het kader van een inzichtelijke belangenafweging, wenselijk dat de directeur een gedetineerde maandelijks hoort omtrent de voortduring van de noodzaak van de maatregelen. De beroepscommissie acht het, gelet op hetgeen door en namens klager ter zitting is aangevoerd, voldoende aannemelijk dat de directeur klager in de periode van 17 november 2011 tot 16 mei 2012 alleen heeft gehoord op 17 februari 2012 en op 18 april 2012. Gelet op het vorenstaande zal het beroep derhalve gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie worden vernietigd en het beklag alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Ten aanzien van het beklag onder c. overweegt de beroepscommissie het volgende. De uitspraak van de beklagcommissie bevat geen beslissing op het beklag als vermeld onder c. Om proceseconomische redenen zal de

beroepscommissie dit beklag als eerste en enige instantie alsnog behandelen. In de Pbw noch in de circulaire is bepaald dat de directeur een gedetineerde, die voor een langere periode dan een maand op de GVM-lijst is geplaatst, maandelijks een schriftelijke mededeling dient uit te reiken waaruit blijkt dat de maatregelen blijven gehandhaafd. Echter, de beroepscommissie acht het wenselijk dat de directeur een gedetineerde maandelijks schriftelijk kenbaar maakt welke gronden en argumenten aan zijn afweging en beslissing ten grondslag hebben gelegen. De grond hiervoor is gelegen in het feit dat het opleggen van toezichtmaatregelen een voor de gedetineerde ingrijpende beslissing betreft. Nu de directeur klager niet maandelijks een schriftelijke mededeling heeft verstrekt waarin staat dat de toezichtmaatregelen blijven gehandhaafd, zal de beroepscommissie het beklag gegrond verklaren. Zij acht geen termen aanwezig voor de toekenning van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

12/3355/GA

Datum uitspraak:

31 januari 2013

Beroepscommissie:

Holten, mr. A. van der Schagen, J.
Fiselier, dr. J.P.S.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie Norgerhaven te Veenhuizen

Trefwoorden:

Arbeid en werkzaamheden

Artikelen:

Pbw art. 20 lid 2, 47

Samenvatting:

Insluiting tijdens voor arbeid bestemde uren. Klager is tijdelijk arbeidsongeschikt verklaard. Hoewel van tevoren niet duidelijk was hoe lang de tijdelijke arbeidsongeschiktheid zou duren, was wel duidelijk dat de arbeidsongeschiktheid in beginsel tijdelijk en kennelijk niet blijvend van aard was. Onvoldoende aannemelijk dat er medische bezwaren tegen het insluiten waren. Beroep van klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager verblijft op een afdeling van de locatie Norgerhaven waar een regime van algehele gemeenschap geldt. Uit artikel 20, tweede lid, van de Pbw volgt dat gedetineerden die verblijven in een regime van algehele gemeenschap kunnen worden verplicht zich in hun verblijfsruimte op te houden gedurende activiteiten waaraan zij niet deelnemen. Deze regel impliceert dat gedetineerden die niet aan de activiteit arbeid deelnemen in principe worden ingesloten. Dit geldt, zo heeft de beroepscommissie eerder bepaald in haar uitspraak van 28 februari 2006, nummer 06/9/GA, echter niet voor gedetineerden die door structurele omstandigheden in hun persoon gelegen, zoals bijvoorbeeld een kennelijk blijvende arbeidsongeschiktheid, niet aan de arbeid kunnen deelnemen. In de huisregels van de locatie Norgerhaven is niet opgenomen wat onder tijdelijke arbeidsongeschiktheid moet worden verstaan. Ter zitting heeft de directeur aangegeven dat inmiddels is besloten dat tijdelijk arbeidsongeschikt verklaarde

gedetineerden gedurende maximaal vier maanden kunnen worden ingesloten op eigen cel tijdens de voor arbeid bestemde uren. De huisregels zullen op dit punt worden verduidelijkt.

De beroepscommissie stelt vast dat klager tijdelijk - en dus voor een kennelijk begrensde periode - arbeidsongeschikt is verklaard. Klager is van 26 juni 2012 tot 16 augustus 2012 daadwerkelijk arbeidsongeschikt geweest. Hoewel van tevoren niet duidelijk was hoe lang de tijdelijke arbeidsongeschiktheid van klager zou duren, was wel duidelijk dat de arbeidsongeschiktheid in beginsel tijdelijk en kennelijk niet blijvend van aard was. Dat er medische bezwaren tegen het insluiten waren, is onvoldoende aannemelijk geworden. Derhalve mocht klager naar het oordeel van de beroepscommissie dan ook tijdens de voor arbeid bestemde uren worden ingesloten op zijn cel. Het beroep zal ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagcommissie zal worden bevestigd met wijziging van de gronden.

Zaaknummer:

12/2436/GA, 12/2463/GA e.a.

Datum uitspraak:

22 januari 2013

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Groeneveld, mr. F.A. (secre.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie Scheveningen

Trefwoorden:

Ordemaatregel afzondering; Ordemaatregel aanleiding; Cameratoezicht; Telefoon; Activiteiten; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 23, 24, 24a; Regeling straf- en afzonderingscel penitentiaire inrichtingen art. 21

Samenvatting:

Geen concrete feiten en omstandigheden waaruit een reëel ontvluchttingsrisico blijkt dan wel waaruit kan worden afgeleid dat klager intentie had zijn uitzetting te frustreren door het plegen van strafbare feiten. Noodzaak voor ordemaatregelen, nachtcontroles en inperking recht om te bellen onvoldoende gebleken. Niet gebleken dat directeur in verband met cameratoezicht een gedragsdeskundige heeft geraadpleegd. Beroep gegrond. Tegemoetkoming in totaal € 210,=

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag onder a, b, en e, voor wat betreft het hebben moeten dragen van een scheurhemd, overweegt de beroepscommissie het volgende. Naar de beroepscommissie begrijpt gaat het beklag over een tweetal ordemaatregelen van plaatsing in afzondering in een afzonderingscel dan wel de eigen cel (en een aantal aanvullende maatregelen, waaronder de nachtcontroles), waarvan de eerste is opgelegd voor de periode van op of omstreeks 15 september 2011 tot 21 september 2011 en de tweede voor de periode van 21 september 2011 tot 5 oktober 2011.

Op grond van artikel 24, eerste lid van de Pbw, in verbinding met artikel 23, eerste lid, onder a, van de Pbw kan de directeur aan een gedetineerde een ordemaatregel

van plaatsing in afzondering opleggen, indien dat noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting dan wel van een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming. Die afzondering kan ten hoogste twee weken duren. Op grond van artikel 24, derde lid, van de Pbw kan de directeur de afzondering van een gedetineerde telkens voor ten hoogste twee weken verlengen, indien hij van oordeel is dat de noodzaak tot afzondering nog steeds bestaat.

Uit de schriftelijke mededeling van de ordemaatregel die is opgelegd voor de periode van 21 september 2011 tot 5 oktober 2011 – overigens ontbreekt de schriftelijke mededeling van de ordemaatregel voor de periode van 15 september 2011 tot 21 september 2011 – blijkt dat de ordemaatregel is opgelegd om ontvluchtingsrisico's te beperken. Ter zitting is namens de directeur aangevoerd dat de ordemaatregel tevens is opgelegd, omdat het vermoeden bestond dat klager zijn uitzetting wilde frustreren, bijvoorbeeld door zichzelf of anderen te verwonden.

Hoewel klager, met het profiel 'verhoogd', op de GVM-lijst stond vermeld, is het de beroepscommissie, op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is aangevoerd, niet gebleken van concrete feiten en omstandigheden waaruit kan worden opgemaakt dat er ten tijde van het opleggen van de ordemaatregel(en) sprake was van een reëel ontvluchtingsrisico. Immers, niet is gebleken dat klager tijdens zijn detentie een vlucht poging heeft ondernomen of dat hij de intentie heeft gehad te vluchten dan wel dat aan klager in de inrichting, in de periode voorafgaande aan de opgelegde ordemaatregelen, de bij een vluchtgevaarlijke gedetineerde behorende

toezichtmaatregelen zijn opgelegd. Ook is niet duidelijk geworden waarom klager na jaren van detentie nog steeds op de GVM-lijst stond en of zijn plaatsing op de lijst was gebaseerd op destijds recente informatie. Voorts is niet gebleken van concrete feiten en omstandigheden waaruit kan worden afgeleid dat klager de intentie zou hebben gehad om zichzelf of anderen te verwonden ten einde zijn uitzetting te frustreren. Uit de stukken en hetgeen ter zitting is aangevoerd is namelijk niet gebleken dat klager een mededeling van die strekking heeft gedaan. Ook is niet gebleken dat klager tijdens zijn detentie betrokken is geweest bij gewelddadige incidenten, dat hij in de inrichting disciplinair gestraft is geweest vanwege agressief of gewelddadig gedrag of dat hij zichzelf in detentie heeft verwond. Gelet op het vorenstaande is het de beroepscommissie onvoldoende gebleken dat het opleggen van de ordemaatregelen noodzakelijk was in het belang van de handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting dan wel van een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming, als bedoeld in artikel 23 van de Pbw. Daarmee is niet voldaan aan de eisen die de Pbw stelt aan het opleggen van een ordemaatregel. Gelet op het vorenstaande is ook niet gebleken dat het in het belang van de orde en veiligheid in de inrichting dan wel in het belang van klagers lichamelijk of geestelijke gesteldheid noodzakelijk was om meermalen per nacht te controleren – waarbij kort het licht werd ingeschakeld – of klager nog aanwezig was in zijn cel. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie zal worden vernietigd en het beklag zal alsnog gegrond worden verklaard.

Nu de rechtsgevolgen van de bestreden

beslissingen niet meer ongedaan zijn te maken, zal de beroepscommissie een tegemoetkoming toekennen. De beroepscommissie gaat er vanuit dat de ordemaatregel voor een gedeelte ten uitvoer is gelegd op een afzonderingscel en voor een gedeelte op klagers eigen cel. Gelet hierop acht de beroepscommissie een tegemoetkoming van € 175,= redelijk en billijk. Bij de hoogte van deze tegemoetkoming is mede rekening gehouden met het feit dat klager niet heeft kunnen deelnemen aan bepaalde activiteiten, dat hij heeft moeten luchten in een luchtkooi, dat hij met handboeien is overgebracht naar de afzonderingscel en dat hij een scheurhemd heeft moeten dragen. Voor wat betreft het gegrondverklaarde beroep betreffende de uitgevoerde nachtcontroles zal de beroepscommissie aan klager een tegemoetkoming van € 20,= toekennen

Ten aanzien van het beklag onder c. overweegt de beroepscommissie het volgende. Op grond van artikel 24, tweede lid, van de Pbw in samenhang met artikel 21, tweede lid, van de Regeling straf- en afzonderingscel penitentiaire inrichtingen kan de directeur het recht om te bellen van een gedetineerde die in een afzonderingscel verblijft beperken, indien dat noodzakelijk is in het belang van de orde en veiligheid. Nu naar het oordeel van de beroepscommissie de ordemaatregelen ten onrechte zijn opgelegd en niet is gebleken dat het in het belang van de orde en veiligheid noodzakelijk was om klager het bellen te weigeren, zal het beroep gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie worden vernietigd en het beklag alsnog gegrond worden verklaard. Aan klager zal een tegemoetkoming van € 10,= worden toegekend.

Ten aanzien van het beklag onder d. overweegt de beroepscommissie het volgende. Op grond van artikel 24a, eerste lid, van de Pbw kan de directeur, indien dit ter bescherming van de geestelijke of lichamelijke toestand van de gedetineerde noodzakelijk is, bepalen dat de gedetineerde die in een afzonderingscel verblijft, dag en nacht door middel van een camera wordt geobserveerd. Op grond van het tweede lid, wint de directeur, alvorens hij beslist cameratoezicht toe te passen, advies in van een gedragsdeskundige dan wel de inrichtingsarts, tenzij dit advies niet kan worden afgewacht. Van dit laatste is niet gebleken. Tevens is niet gebleken dat voorafgaande aan de beslissing tot toepassing van cameratoezicht een gedragsdeskundige omtrent de noodzaak van het cameratoezicht is ingeschakeld. De beroepscommissie zal het beroep derhalve gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Nu de cameraobservatie één dag heeft geduurd, namelijk van 21 september 2011 tot 22 september 2011, zal de beroepscommissie een tegemoetkoming toekennen van € 5,=.

Ten aanzien van het beklag onder e, voor zover het de visitatie door meerdere personeelsleden betreft, f. en g. overweegt de beroepscommissie dat hetgeen in beroep is aangevoerd niet tot andere beslissingen kan leiden dan die van de beklagcommissie. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

12/1794/GA

Datum uitspraak:

22 januari 2013

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.

Burke, U.P.

Fernandes Mendes, mr. H.K.

Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Almere

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid binnen de inrichting; Ontvankelijkheid materieel; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 60; Circulaire Beleid gedetineerden met een vlucht-/maatschappelijk risico

Samenvatting:

Plaatsing op de GVM-lijst is geen beslissing van de directeur, klager derhalve niet-ontvankelijk in beklag. Beroep in zoverre ongegrond. Ten aanzien van de opgelegde toezichtmaatregelen geldt dat de directeur steeds een (maandelijkse) belangenafweging dient te maken en dat het wenselijk is dat klager bij gelegenheid daarvan door de directeur wordt gehoord. Vast is komen te staan dat klager niet is gehoord. Beroep in zoverre gegrond. Tegemoetkoming € 50,=

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van onderdeel a:

Met betrekking tot de plaatsing op en de bepaling van de status op de GVM-lijst geldt dat dit geen beslissing is van de directeur als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Hetgeen in beroep naar voren is gebracht ten aanzien van dit onderdeel van het beklag kan daarom niet leiden tot een ander oordeel dan dat van de beklagcommissie. Het beroep is in zoverre ongegrond.

Ten aanzien van onderdeel b:

De beroepscommissie kan zich niet verenigen met de uitspraak van de beklagcommissie. De onderhavige klachten zien, nu de directeur de betreffende toezichtmaatregelen heeft opgelegd, op beslissingen van de directeur als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Klager had daarom moeten worden ontvangen in zijn beklag. De uitspraak van de beklagcommissie zal daarom in zoverre worden vernietigd en klager zal alsnog ontvankelijk worden verklaard in zijn beklag.

Aan klager zijn bij beslissing van 19 december 2012 een aantal toezichtmaatregelen opgelegd, verband houdende met klagers vermelding op de GVM-lijst met de status 'verhoogd'. De beroepscommissie acht het gewenst dat een gedetineerde, alvorens hem toezichtmaatregelen als de onderhavige worden opgelegd, door de directeur wordt gehoord. De directeur dient immers bij het nemen van die beslissing een belangenafweging te maken tussen het algemeen belang van een ongestoorde tenuitvoerlegging en het persoonlijk belang van de gedetineerde op een zo minimaal mogelijke beperking van zijn bewegingsvrijheid. Als onweersproken is komen vast te staan dat klager niet is gehoord alvorens de bestreden beslissing is genomen. Die beslissing is daarom onvoldoende zorgvuldig tot stand gekomen. Het beroep zal daarom in zoverre gegrond worden verklaard.

De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een financiële tegemoetkoming en zal de hoogte daarvan vaststellen op € 50,=.

Ten aanzien van de toezichtmaatregelen merkt de beroepscommissie nog op dat

uit vaste jurisprudentie volgt dat voor de oplegging van extra toezichtmaatregelen verwijzing naar klagers plaatsing op de GVM-lijst onvoldoende is. De directeur dient een eigen belangenafweging te maken, welke minimaal maandelijks dient te geschieden en schriftelijk dient te worden vastgelegd. De beroepscommissie gaat er bij haar beslissing vanuit dat de directeur een dergelijke belangenafweging steeds zal blijven maken.

Zaaknummer:

12/4058/GB

Datum uitspraak:

14 februari 2013

Beroepscommissie:

Bartelds, mr. J.I.M.W.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Rutten, mr. M.A.G.
Kokee, R. (secr.)

Beklagcommissie:

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Nieuwe beslissing na gegrondverklaring. Plaatsing op afdeling voor beheersproblematische gedetineerden. Noodzaak plaatsing in individueel regime vanwege waarborg van ongestoorde rechtsgang onvoldoende onderbouwd. Belangenafweging ontbreekt. Gelet op beginsel van minimale beperkingen kan niet

worden gekozen voor het meest restrictieve regime als andere, minder verstrekkende, middelen tot eenzelfde resultaat kunnen leiden. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:

4.1. Klager heeft verzocht zijn beroep mondeling te mogen toelichten. De beroepscommissie wijst dit verzoek af, nu dit onvoldoende is onderbouwd. De beroepscommissie acht zich voldoende ingelicht om op het beroep te beslissen.

4.2. In haar uitspraak van 7 december 2012 (12/3270/GB) heeft de beroepscommissie het door klager ingestelde beroep tegen de beslissing op het bezwaarschrift van de selectiefunctionaris van 16 oktober 2012 gegrond verklaard, deze beslissing vernietigd en de selectiefunctionaris opgedragen een nieuwe beslissing te nemen. Op 28 december 2012 heeft de selectiefunctionaris andermaal besloten klager te plaatsen op de b.p.g.-afdeling van de p.i. Vught, echter thans enkel op de grond dat een plaatsing op deze afdeling in het belang is van een ongestoorde rechtsgang en in verband met de te verwachten uitspraak in de Passagezaak op 29 januari 2013. Onder het belang van een ongestoorde rechtsgang verstaat de selectiefunctionaris het voorkomen van beïnvloeding van medeverdachten en/of getuigen.

4.3. Een (al dan niet onherroepelijk) tot gevangenisstraf veroordeelde gedetineerde dient te worden geplaatst in een inrichting met een regime van algehele dan wel beperkte gemeenschap, tenzij plaatsing in een individueel regime noodzakelijk is. De beroepscommissie is van oordeel dat uit de stukken onvoldoende de noodzaak van

een plaatsing van klager in een individueel regime is gebleken. Zo blijft onduidelijk of klager daadwerkelijk medeverdachten en/of getuigen heeft beïnvloed en of ter voorkoming daarvan de plaatsing in een individueel regime noodzakelijk is. Klager staat immers op de GVM-lijst en wordt – naar de beroepscommissie aanneemt – onderworpen aan tal van toezichtsmaatregelen in zijn contacten met de buitenwereld. Eveneens onduidelijk blijft of in het belang van een ongestoorde rechtsgang ook en misschien zelfs in zijn geheel kan worden voorzien door vorenbedoelde toezichtsmaatregelen. Anders gezegd: dat naast de “GVM-maatregelen” per se plaatsing in een individueel regime noodzakelijk zou zijn ter waarborging van een ongestoorde rechtsgang is niet onderbouwd en de beroepscommissie neemt die noodzaak daarom ook niet aan. Op geen enkele manier wordt duidelijk gemaakt waarom – met toepassing van voormelde maatregelen – niet volstaan kan worden met plaatsing in een inrichting met een regime van algehele gemeenschap en een hoog beveiligingsniveau (zoals door het MDO van de inrichting in het advies van 6 december 2012 ook wordt geadviseerd) of met plaatsing in een inrichting met een regime van beperkte gemeenschap.

De selectiefunctionaris voert aan dat in een individueel regime het belang van een ongestoorde rechtsgang het beste kan worden gediend. Het enkele gegeven dat het belang van een ongestoorde rechtsgang wellicht het beste gediend kan worden bij plaatsing in een individueel regime rechtvaardigt, los van de gerechtvaardigde belangen van klager, nog niet zonder meer afwijking van het in de Pbw neergelegde uitgangspunt dat gedetineerden in beginsel in een regime van algehele gemeenschap

dan wel beperkte gemeenschap worden geplaatst. Een belangenafweging dienaangaande ontbreekt ten enenmale in de bestreden beslissing. Hier komt bij dat vanwege het in artikel 2, vierde lid, van de Pbw neergelegde beginsel van minimale beperkingen niet voor het meest restrictieve regime kan worden gekozen als andere middelen, die minder verstrekkend zijn, tot eenzelfde resultaat kunnen leiden. Hetzelfde geldt voor de door de selectiefunctionaris aangevoerde grond van mogelijke onrust na de te verwachten uitspraak in de Passagezaak op 29 januari 2013. Inmiddels is op dit punt bekend dat de rechtbank klager in de Passagezaak heeft vrijgesproken van de aantijgingen op het punt van de liquidaties, terwijl de rechtbank al eerder de voorlopige hechtenis van klager in die Passagezaak had opgeheven.

Het voorgaande, in onderling verband en samenhang beschouwd, leidt tot het oordeel dat de op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris bij afweging van alle in aanmerking komende belangen als onredelijk en onbillijk moet worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van een week na ontvangst daarvan. De beroepscommissie is van oordeel dat de nieuwe beslissing in ieder geval dient in te houden een overplaatsing van klager uit de b.p.g.-afdeling van de p.i. Vught naar een inrichting met een regime van algehele of beperkte gemeenschap. De beroepscommissie zal in een afzonderlijke beslissing bepalen of enige tegemoetkoming aan klager geboden is.

Zaaknummer:

12/3425/GB

Datum uitspraak:

12 februari 2013

Beroepscommissie:

Zuijlen, mr.dr. R.W.

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime
gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 73

Samenvatting:

Klager in eerste aanleg veroordeeld tot aanzienlijke gevangenisstraf. In afwachting van een procedure tot ongewenstverklaring is hij reeds overgeplaatst naar de p.i. Ter Apel. Zijn raadvrouw kan klager daardoor minder bezoeken. In casu weegt het belang van een verdachte op adequate rechtsbijstand zwaarder dan het justitiële belang om klager -bij ongewenstverklaring- direct te kunnen plaatsen in een VRIS-inrichting. Beroep klager gegrond, opdracht tot nieuwe beslissing, geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De beroepscommissie stelt vast dat tegen klager, die de Poolse nationaliteit heeft, een procedure tot ongewenstverklaring loopt maar dat deze procedure nog niet is afgesloten. Opname in Ter Apel is in deze fase op zich wel mogelijk maar niet vanzelfsprekend. Klager is in eerste aanleg veroordeeld tot een

aanzienlijke gevangenisstraf en heeft tegen die uitspraak hoger beroep aangetekend. Klager wil worden overgeplaatst naar een gevangenis in de omgeving van 's Hertogenbosch omdat hij daar vaker bezocht kan worden door zijn advocaat, die hem bijstaat in zijn strafzaak en in privé zaken. Daarnaast gaat klager er vanuit dat in een dergelijke inrichting meer gedetineerden met dezelfde nationaliteit als de zijne zullen verblijven. De directeur van de p.i. Ter Apel heeft positief geadviseerd ten aanzien van een overplaatsing als verzocht.

De omstandigheid dat klager in Ter Apel heeft gedreigd met een hongerstaking is onvoldoende zwaarwegend om niet over te gaan tot een overplaatsing van klager. Aangenomen kan worden dat de hongerstaking voor klager – bij gebreke van andere (voldoende) communicatiemiddelen – een van de weinige middelen is om duidelijk te maken dat hij problemen heeft met zijn verblijf in Ter Apel. De selectiefunctionaris had daarom in dit geval klagers belang – en dan met name het belang van een verdachte op adequate rechtskundige bijstand – zwaarder dienen te laten wegen dan het justitiële belang om klager, indien het tot een ongewenstverklaring zou komen, direct te kunnen plaatsen in een VRIS-inrichting. Gelet op die hiervoor genoemde omstandigheden moet de bestreden beslissing van de selectiefunctionaris als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. Derhalve dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een financiële tegemoetkoming.

Zaaknummer:

12/3764/GM

Datum uitspraak:

11 februari 2013

Beroepscommissie:

Aarts, mr. Chr.M.
Boer, J.G.J. de
Schoenmaeckers, dr. J.H.A.M.C.
Lispet, mr. I. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling; Medische verzorging medicatieverstrekking

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Het is niet aan de verpleegkundige om de arbeids(on)geschiktheid van een gedetineerde te beoordelen. Daarvoor dient de inrichtingsarts geraadpleegd te worden, waarbij deze bij voorkeur de gedetineerde zelf ziet. Beroep in zoverre gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie overweegt dat uit de medische informatie is gebleken dat klager, die bekend is met rugklachten, zich heeft gewend tot de medische dienst met het verzoek om ziekmelding vanwege zijn rugklachten. Klager is door de verpleegkundige arbeidsgeschikt bevonden terwijl hij, ondanks zijn verzoek daartoe, niet door de inrichtingsarts is gezien en de verpleegkundige de inrichtingsarts ook niet heeft geraadpleegd. Door klager is gesteld en dit is door de medische dienst niet weersproken dat ook de verpleegkundige klager niet heeft onderzocht. Er is enkel

gekeken naar klagers mobiliteit.

De beroepscommissie stelt voorop dat het niet aan de verpleegkundige is om de arbeids(on)geschiktheid van een gedetineerde te beoordelen, maar dat hiervoor de inrichtingsarts geraadpleegd dient te worden, waarbij het de voorkeur verdient dat de inrichtingsarts de gedetineerde zelf ziet. Nu dit niet is geschied, is de beroepscommissie van oordeel dat het handelen van de medische dienst onzorgvuldig is en kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm.

Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard.

Vanwege het door klager ondervonden ongemak zal hem een tegemoetkoming van € 25,= worden toegekend.

Ten aanzien van de (automatische) stopzetting van de paracetamol wordt overwogen dat klager, na aangegeven te hebben paracetamol te willen, het hem weer verstrekt is. Het beroep zal op dit onderdeel dan ook ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

12/4000/GM

Datum uitspraak:

11 februari 2013

Beroepscommissie:

Aarts, mr. Chr.M.
Boer, J.G.J. de
Schoenmaeckers, dr. J.H.A.M.C.
Lispet, mr. I. (secr.)

Beklagcommissie:

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Afwijzen verzoek klager om Tens apparatuur, die hij in eerdere detentie had en waar hij baat bij had, zonder nader onderzoek en zonder nadere medische onderbouwing anders dan met beroep op een gedateerd schrijven, is in strijd met wettelijke norm. Beroep gegrond, tegemoet-koming € 75,=.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie acht zich aan de hand van de stukken en het onderzoek ter zitting voldoende ingelicht. De beroepscommissie ziet dan ook geen aanleiding het verzoek om aanhouding te honoreren nu de klager persoonlijk is verschenen en zijn standpunt nader heeft kunnen toelichten. Ten aanzien van het verzoek van de raadsman om nog nader te mogen reageren wordt opgemerkt dat nu klager ter zitting is verschenen en persoonlijk is gehoord er geen grond bestaat om nog nader te (mogen) reageren.

Gebleken is dat klager vanwege zijn klachten eerder in detentie een Tens apparaat gekregen heeft en dat hij baat heeft gehad bij het gebruik ervan. Het beroep van de inrichtingsarts op de brief uit 2007 waarin was aangegeven dat klager geen baat had bij het gebruik ervan treft geen doel, nu klager heeft aangegeven weldegelijk en gedurende langere tijd baat te hebben gehad bij het gebruik van Tens apparatuur nadien.

Toen klager na een periode uit detentie te zijn geweest weer gedetineerd raakte, heeft hij wederom, vanwege de neuropathische stralingspijn, verzocht om Tens apparatuur, welke hem eerder in detentie en derhalve na 2007 wel verstrekt was. Dit verzoek zonder nader onderzoek en zonder nadere medische

onderbouwing anders dan met een beroep op een gedateerd schrijven uit 2007 af te wijzen wordt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm aangemerkt.

Het beroep zal dan ook gegrond worden verklaard.

Klager zal de na te noemen tegemoetkoming worden toegekend.

Zaaknummer:

12/3388/GV

Datum uitspraak:

7 januari 2013

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Urbanus, mr. G.L.M.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:**Trefwoorden:**

Verlof incidenteel

Artikelen:

Pbw art. 67, 73; Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 27; EVRM art. 8

Samenvatting:

Afwijzing verzoek onderling gedetineerdenbezoek. Na tijdsverloop van twee jaar prevaleert recht op uitoefenen gezinsleven, ongeacht mogelijk publicitaire gevolgen. Directeur inrichting heeft weliswaar negatief geadviseerd, maar geen motivering van advies en geen concrete weigering. Het is aan selectiefunctionaris om na te gaan of directeur ontvangende inrichting instemt met het bezoek van klager. Beroep gegrond en opdracht tot nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:

Namens klager is aangevoerd dat aan klager noch aan zijn raadsleden het advies van het OM en het advies van de directeur van de inrichting zijn verstrekt. Nu deze stukken aan klager en aan zijn raadsman in het kader van de beroepsprocedure zijn verstrekt, kan aan dit verweer voorbij worden gegaan.

De beroepscommissie wijst het verzoek om schriftelijk vragen te stellen aan personen af, nu geen nadere redenen zijn opgegeven welke vragen klager wil stellen aan niet met naam genoemde personen. De beroepscommissie acht zich voldoende ingelicht om op het beroep te beslissen.

Klager heeft hoger beroep ingesteld na in eerste aanleg door de rechtbank Amsterdam te zijn veroordeeld in verband met ernstige zedenzaken.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing van klagers verzoek om incidenteel verlof voor bezoek aan zijn gedetineerde echtgenoot.

Namens de Staatssecretaris is klagers verzoek afgewezen op grond van het negatieve advies van het OM en het negatieve advies van de inrichting, die het advies van het OM onderschrijft. De bezwaren van het OM houden in dat het bezoek maatschappelijk onverantwoord wordt geacht in verband met de publiciteitsgevoeligheid van de zaak waarvoor beiden gedetineerd zijn. Voorts is namens de Staatssecretaris in beroep aangevoerd dat, gelet op het bepaalde in artikel 27 van de Regeling, de directeuren van de penitentiaire inrichtingen dienen in te stemmen met het bezoek en dat nu de directeur van het PPC Haaglanden negatief heeft geadviseerd het verzoek om die reden

reeds moet worden afgewezen.

De beroepscommissie overweegt als volgt. Op grond van artikel 8 EVRM heeft klager recht op eerbiediging van zijn recht op gezinsleven. Op grond van het tweede lid van artikel 8 EVRM is inmenging op dit recht toegestaan voor zover deze bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van, onder meer, de openbare veiligheid en het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten.

Blijkens artikel 27 van de Regeling is het mogelijk incidenteel verlof te verlenen voor een bezoek aan een gedetineerde levenspartner. De weigering verlof aan klager te verlenen voor het brengen van een bezoek aan zijn echtgenoot vormt een inbreuk op klagers recht op eerbiediging van zijn gezinsleven. Beoordeeld moet worden of deze inbreuk gerechtvaardigd is. De beroepscommissie neemt daarbij het volgende in aanmerking.

Klager en zijn echtgenoot hebben elkaar inmiddels twee jaren niet kunnen bezoeken. Volgens klager is het verzoek om hem ten overstaan van het gerechtshof als getuige te horen in de strafzaak van zijn echtgenoot inmiddels ingetrokken. De Staatssecretaris heeft dit niet betwist, zodat de beroepscommissie van de juistheid van de stelling van klager uitgaat. Het OM heeft opgemerkt dat de aard van de feiten waarvoor de echtgenoten gedetineerd zijn en de rol die zij bij het plegen van deze feiten hebben gespeeld, in de weg staan aan inwilliging van het verzoek. Het meent dat een onderling bezoek tussen de echtgenoten niet kan worden uitgelegd aan de aangevers en slachtoffers in de strafzaak. Tenslotte brengt volgens het OM de publiciteitsgevoeligheid van deze zaak mee dat een bezoek maatschappelijk niet

verantwoord zou zijn.

De beroepscommissie overweegt dat de door het OM genoemde belangen een rol kunnen spelen bij de beoordeling van een verzoek tot het verlenen van verlof voor het brengen van een onderling bezoek. Na verloop van tijd neemt echter het gewicht dat aan deze belangen moet worden toegekend af in vergelijking met het belang van een gedetineerde bij het uitoefenen van zijn recht op gezinsleven. De beroepscommissie is van oordeel dat gelet op het tijdsverloop van twee jaren sinds de aanvang van de detentie van klager en zijn echtgenoot in dit geval de belangen van klager zwaarder dienen te wegen. De mogelijk publicitaire gevolgen van het verlenen van een dergelijk verlof maken deze uitkomst niet anders.

Het voorgaande betekent dat de beslissing van de Staatssecretaris niet in stand kan blijven.

Met betrekking tot de opmerking van de Staatssecretaris dat het ontbreken van toestemming voor het bezoek van de directeur van het PPC Haaglanden in de weg staat aan het verlenen van het gevraagde verlof overweegt de beroepscommissie dat de directeur van het PPC Haaglanden weliswaar negatief heeft geadviseerd, maar dat van een concrete weigering vooralsnog niet gesproken kan worden, nu het advies gebaseerd is op het negatieve advies van het OM dat onverkort door de directeur is overgenomen en niet nader door de directeur is gemotiveerd. Voorts ligt het op de weg van de selectiefunctionaris om op grond van de beslissing van de beroepscommissie na te gaan of de directeur van de ontvangende inrichting kan instemmen met het bezoek van klager. Afstemming hierover tussen beide functionarissen mag worden verwacht,

te meer daar tegen de weigering van medewerking van de directeur van de inrichting waar klagers echtgenoot verblijft voor klager geen rechtsmiddel openstaat.

Met betrekking tot klagers bezwaar tegen het verstrekken van deze uitspraak aan het OM en het publiceren van deze uitspraak merkt de beroepscommissie het volgende op. Op grond van het bepaalde in artikel 73, vierde lid, van de Pbw juncto artikel 67, zevende lid, van de Pbw wordt een afschrift van alle uitspraken van de beroepscommissie aan de Minister gezonden. De Minister draagt zorg dat dit afschrift geen gegevens bevat waaruit de identiteit van de gedetineerde kan worden afgeleid. De beroepscommissie verstrekt geen afschrift van de uitspraak aan het OM. Wel worden vanuit het oogpunt van jurisprudentie relevante uitspraken geanonimiseerd in de jurisprudentiedatabank van de RSJ opgenomen. Het is staande praktijk van de RSJ om in zaken waarin aandacht van de media is te verwachten deze plaatsing vergezeld te doen gaan van een aankondiging op de website. In dit geval zal deze plaatsing twee weken na de uitspraak plaatsvinden.

Gelet op het bovenstaande is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van de Staatssecretaris niet op goede gronden rust. Zij zal derhalve het beroep gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen en de Staatssecretaris opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van de uitspraak van de beroepscommissie binnen een termijn van twee weken na ontvangst van deze uitspraak.

Zij ziet geen reden om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

12/3308/JZ

Datum uitspraak:

14 januari 2013

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Laan, prof.dr. P.H. van der

Mulders, M.J.

Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Beklagcommissie:

klachtencommissie bij de jeugdzorginstelling

Almata te Ossendrecht

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel; Geweld en
vrijheidsbeperkende middelen

Artikelen:

Wjz art. 29o t/m 29r, 29t

Samenvatting:

Vastpakken en vasthouden niet in klagers hulpverleningsplan opgenomen. Geen sprake van tijdelijke noodsituatie waarin toepassing nekklem gerechtvaardigd is. Beroep in zoverre gegrond en tegemoetkoming van € 50,= (2x €25,=). Afzonderingsmaatregelen en onderzoek aan lichaam en kleding zijn feitelijk nieuwe afzonderlijke klachten en hadden tijdig moeten worden ingediend bij de klachtencommissie. Nu dat is nagelaten is klager niet-ontvankelijk in deze klachten.

Rechtsoverwegingen:

3.1 Ontvankelijkheid

Namens klager is in beroep gesteld dat de klachtencommissie de klacht over het opleggen van de afzonderingsmaatregelen en het onderzoek aan lichaam en kleding niet heeft beoordeeld terwijl er op de zitting

wel over is gesproken.

In de uitspraak van de klachtencommissie van 16 oktober 2012 wordt overwogen: Het klaagschrift (-) is gericht tegen het in Almata Ossendrecht oplopen van een forse bloeduitstorting in klagers hals ten gevolge van het tweemaal onrechtmatig toepassen van een nekklem." en "[vertrouwenspersoon AKJ] heeft namens klager gesteld dat het klaagschrift zich richt op de vraag of de toepassing van de nekklem rechtmatig is." Ook uit het klachtenbemiddelingformulier van 16 augustus 2012 blijkt dat de klacht zich richt op de toepassing van de nekklem op 30 en 31 juli 2012.

De beroepscommissie overweegt dat het opleggen van de afzonderingsmaatregelen en het onderzoek aan lichaam en kleding derhalve feitelijk nieuwe afzonderlijke klachten inhouden. Deze klachten hadden (tijdig) moeten worden ingediend bij de klachtencommissie. Nu dat is nagelaten, kan klager niet worden ontvangen in deze klachten.

3.2 Beoordeling van de klacht

Uit artikel 29t van de Wjz volgt dat met betrekking tot een jeugdige anders dan ter uitvoering van een hulpverleningsplan of ter handhaving van de huisregels geen maatregelen, methoden of beperkingen genoemd in de artikelen 29o tot en met 29r tegen de wil van de jeugdige of die van degene die het gezag over hem uitvoert, worden toegepast dan ter overbrugging van tijdelijke noodsituaties. De toepassing behoeft binnen vierentwintig uur nadat deze is aangevangen de instemming van een gedragswetenschapper.

Uit de Memorie van toelichting op artikel 29o van de Wjz (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005-2006, 30 644, nr. 3, blz. 26) volgt dat in deze bepaling de maatregelen zijn opgenomen die

beperking van de bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie inhouden. Het hulpverleningsplan dient aan te geven wanneer en hoe lang de maatregelen kunnen worden toegepast. Onder meer kan de maatregel van vastpakken en vasthouden worden toegepast. Dat wil zeggen fixeren zonder toepassing van mechanische middelen.

In klagers hulpverleningsplan van 29 mei 2012 is onder beperkende en controlerende maatregelen niet opgenomen dat klager kan worden vastgepakt en vastgehouden. Juist vanwege zijn progressie waren de toegepaste beperkende maatregelen in een eerder stadium bewust uit zijn hulpverleningsplan gehaald. Derhalve kan de maatregel van vastpakken en vasthouden ingevolge voornoemd artikel 29t van de Wjz alleen worden toegepast ter overbrugging van tijdelijke noodsituaties.

In het Protocol vastpakken en vasthouden van Almata van april 2011 staat het volgende: "Fysiek ingrijpen is het laatste redmiddel. Allereerst wordt gekeken of het wegnemen van prikkelingen een kalmerende werking heeft op de agressieve houding. Een groepsleider zal alleen vastpakken en vasthouden als het strikt noodzakelijk is. Het vastpakken en vasthouden moet altijd proportioneel zijn en zo respectvol als mogelijk. Dit betekent dat er zo min mogelijk geweld gebruikt wordt."

Uit de stukken en de behandeling ter zitting is aannemelijk geworden dat klager op 30 juli 2012 de groepsleider heeft uitgescholden en de instructies om naar de afzondering te gaan niet heeft opgevolgd. Namens klager is gesteld dat hij op 30 juli 2012 rustig op zijn kamer zat en dat het personeel hem daar heeft opgehaald en naar de afzondering

heeft gebracht, hetgeen door de directeur niet is weersproken. Klager is zich pas gaan verzetten toen hij werd beetgepakt. Dit is door de directeur niet weersproken.

Op 31 juli 2012 heeft klager de schrijfofdracht niet willen uitvoeren en heeft hij de groepsleider uitgescholden.

Niet is gebleken dat klager op 30 en 31 juli 2012 uit zichzelf zodanig agressief gedrag heeft vertoond dat er sprake was van een tijdelijke noodsituatie en dat de veiligheid van klager zelf of van anderen in gevaar was. Weliswaar weigerde klager mee te gaan naar de afzondering maar die weigering op zich betekent niet dat daardoor een tijdelijke noodsituatie als bedoeld in bovenvermeld artikel 29t Wjz ontstaat waarin toepassing van de nekklem met als gevolg een bloeduitstorting gerechtvaardigd is. Dit alles nog daargelaten dat niet is gebleken dat niet volstaan had kunnen worden met een lichtere vorm van aanpakken van klager en evenmin is gebleken welke vorm van de-escalerende interventie de leiding heeft ingezet alvorens tot toepassing van het geweld over te gaan.

Gelet op het bovenstaande zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de uitspraak van de klachtencommissie vernietigen en de klacht alsnog gegrond verklaren. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, komt klager een tegemoetkoming toe. De beroepscommissie stelt deze vast op € 50,= (2x € 25,=).

